

KESKKONNAAMET

VALICECAR OÜ
info@valicecar.ee

20.03.2024 nr DM-125108-15

Eassalu V liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algamata jätmise

1. OTSUS

Lähtudes VALICECAR OÜ poolt 14.06.2023 esitatud Eassalu V liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusest, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. jätta algamata Eassalu V liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamine;

1.2. täiendavaid keskkonnauuringuid ei ole vajalikud;

1.3. Eassalu V liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse menetlemisel arvestada punktis 3.3.5 toodud keskkonnameetmetega.

Keskkonnaamet teavitab KMH algamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul väljaandes Ametlikud Teadaanded.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

VALICECAR OÜ (registrikood 11102086, aadress Ninavärava, Atla küla, Saaremaa vald, Saare maakond) esitas Keskkonnaametile Eassalu V liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 14.06.2023 dokumendina nr DM-125108-1).

VALICECAR OÜ taotleb Eassalu V (keskkonnaluba L.MK/334261) ja Eassalu VII (keskkonnaluba L.MK/333984) liivakarjääride liitmist ühtseks keskkonnaloaks. Samuti soovitakse laiendada mäeeraldise pindala külgnevale alale ja lamamis ning mäeeraldise ja teenindusmaa piiridest välja jätta lääneosas paiknev vääriselupaik. Loa kehtivusajaks taotletakse 15 aasta.

Taotletava liivakarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa asub Pärnu maakonnas Pärnu linnas Eassalu külas. Taotletava mäeeraldise teenindusmaa pindala on 35,17 ha ja mäeeraldise pindala 31,17 ha. Käesoleva keskkonnaloa muutmise taotlusega väheneb taotletava karjääri

teenindusmaa võrreldes liidetavate lubade pindaladega 0,94 ha võrra. Eassalu V liivakarjääri teenindusmaa kattub riigile kuuluvate katastriüksustega „Audru metskond 69“ (katastriüksuse tunnus – 62401:001:2293), „Eassalu karjäär 6“ (katastriüksuse tunnus – 62401:001:2294), „Eassalu karjäär 5“ (katastriüksuse tunnus – 15905:002:0287), „Eassalu karjäär 7“ (katastriüksuse tunnus – 62401:001:2296).

Kohalik omavalistus on nõustunud (KOTKAS 15.09.2023 nr DM-125108-9) kaevandamislubade liitmisega 12.09.2023 otsusega nr K/576.

Keskkonnaloa taotlus sisaldas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6¹ lõikes 1 nimetatud teavet.

KeHJS § 3 lõige 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, maapõueseaduse § 48 kohaselt annab kaevandamiseks keskkonnaloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lõige 2¹ sätestab, et kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–34¹ nimetatud tegevust või käitist muudetakse või ehitist laiendatakse, peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lõike 2³ järgi KMH vajalikkus otsustatakse, lähtudes eelhinnangust (vt ptk 3) ja asjaomase asutuse seisukohast (seisukohad ning selgitused nendega arvestamise või arvestamata jätmise kohta, vt ptk 4). KeHJS § 11 lõike 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algatamise või algatamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lõike 2 või 2¹ alusel, lisatakse otsusele eelhinnang.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (KeHJSi § 6 1 lõige 5).

Keskkonnaamet on eelhinnangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Eassalu V liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlus, sh KeHJS § 6¹ lõike 1 kohane

- teave;
2. Maa-ameti geoportaali kaardirakendus;
  3. Audru valla üldplaneering (kehtestatud Audru Vallavolikogu 13. mai 2010 määrusega nr 19);

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

VALICECAR OÜ taotleb Eassalu V (keskkonnaluba L.MK/334261) ja Eassalu VII (keskkonnaluba L.MK/333984) liivakarjääride keskkonnalubade liitmist ühtseks keskkonnaloaks. Samuti soovitakse laiendada mäeeraldise pindala külgnevale alale ja lamamis ning mäeeraldise ja teenindusmaa piiridest välja jätta lääneosas paiknev vääriselupaik. Loa kehtivusajaks taotletakse 15 aasta.

Taotletava mäeeraldise pindala on 31,17 ha ja teenindusmaa pindala on 35,17 ha.

Laiendusega taotletav maavara paikneb vahetult olemasoleva kaevandamiloaga hõlmatud maavaraga külgneval alal või selle lamamis.

Taotletav Eassalu V liivakarjäär hõlmab Eassalu maardla (registrikaart nr 206) plokk (27 plokk, 28 plokk, 14 plokk, 7 plokk, 8 plokk, 29 plokk, 9 plokk, 22 plokk, 25 plokk, 26 plokk, 15 plokk, 16 plokk, 17 plokk). Sügavuti on mäeeraldise piiriks plokkide (14 plokk, 15 plokk, 29 plokk, 22 plokk, 26 plokk) alumine piir.

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa lääneosas jäävad välja olemasoleva Eassalu V liivakarjääri mäeeraldise ja selle teenindusmaaga kattuvad, Maa-ameti 10.05.2023 korraldusega nr 1-17/23/1072 passiivseks ümberhinnatud plokid 23 ja 24, mis kattuvad vääriselupaigaga (VEP nr. 204631).

Täiendavalt jääb olemasolevast mäeeraldisest ja taotletavasse mäeeraldisse hõlmatavatest varuplokkidest välja ~1,7 m ulatuses külgnevale katastriüksusele Audru metskond 70 ulatuv osa.

Eassalu V liivakarjääri piires paikneva täiteliiva kogus on 552 tuh m³, millest kaevandatava maavaravaru kogus on 522,7 tuh m³.

Eassalu V liivakarjääri piires paikneva ehituskruusa kogus on 43 tuh m³, millest kaevandatava maavaravaru kogus on 41,1 tuh m³.

Eassalu V liivakarjääri piires paikneva ehitusliiva kogus on 222 tuh m³, millest kaevandatava maavaravaru kogus on 217,3 tuh m³.

Mäeeraldisel kaevandatakse ehitus- ja täiteliiva ning ehituskruusa. Keskmise tootmismahd aastas on 56 tuh m³.

Tavapäraselt on kaevandamise ettevalmistustöödeks metsa raadamine, kändude juurimine ning kokkulüke ja kattepinnase koorimine. Maa-ameti kaardirakenduse kohaselt on suurel osal taotletavast Eassalu V liivakarjääri mäeeraldisest mets raadatud ja osaliselt ka katend kooritud.

Katendi paksus Eassalu V ja Eassalu VII mäeeraldiste ning aktiivse reservvaru alal varieerub kaevandite järgi vahemikus 0,3–2,3 m, keskmine paksus 0,61 m. Kasuliku kihi paksus seletuskirjas vaadeldaval alal varieerub vahemikus 0,4 kuni 6,1 m, keskmine 3,5 m (sh sügavuti täiendava varu kasuliku kihi keskmine paksus on 0,96 m).

Kasulik kiht paikneb nii üleval- kui ka allpool kaevandites avatud põhjaveetasel. Ülevalpool avatud põhjaveetasel oleva kasuliku kihi paksus kaevandite järgi jääb vahemikku 0,0 kuni 3,8 m, keskmine 1,82 m ning allpool avatud põhjaveetasel oleva kasuliku kihi paksus kaevandite järgi jääb vahemikku 0,0 kuni 4,8 m, keskmine 1,67 m. Katendi maht maavara lasumis on uuringu andmetel 156 tuh m³, millest kasvukiht on 24 tuh m³.

Kasvukiht kooritakse ja ladustatakse paljandamisel eraldi vastavalt esitatavatele nõuetele. Katend on võimalik ajutiselt ladustada mäeeraldise teenindusmaal, kasutada müra- ja tolmutõkkevallide rajamisel ja hiljem kaevandatud maa korrastamisel.

Kaevandamise mäenduslikud tingimused taotletaval Eassalu V liivakarjääri mäeeraldisel on head. Maavara kaevandamist on võimalik teostada astangute kaupa pöördkoppekskavaatoriga.

Taotletava laienduse varu asub osaliselt pealpool ja osaliselt allpool veetasel. Kaevandamist laiendatud Eassalu V liivakarjääris jätkatakse senise tehnoloogiaga. Kaevandamine toimub astanguliselt, ekskavaator seisab astangu peal ja laeb kaevise astangul paiknevasse kallurisse või sõelurisse. Veealuse maavara kaevandamist karjääris jätkatakse senise tehnoloogiaga, kus veealust varu väljatakse ekskavaatoriga selleks veetasel alandamata (vett välja ei pumbata). Ekskavaator asub veetasemest kõrgemal ja kopaga tõstetakse materjal valli nõrguma. Pärast nõrgumist laetakse materjal kopplaaduriga või ekskavaatoriga kallurile või sõelurisse. Karjääris ei ole materjali purusti pidevaks kasutuseks ja seega kogutakse purustamist vajav kaervis kokku ja töödeldakse periooditi (ca korra aastas).

Mäetöid tehakse vastavalt kaevandamisprojektile. Täpsem kaevandamise tehnoloogia ja vajalik energiakasutus määratakse kaevandamisprojekti ja karjääri korrastamine korrastamistingimuste alusel koostatud korrastamisprojekti, kus on ära toodud ka korrastamiseks vajalik katendi maht.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Audru Valla üldplaneeringu kohaselt on tegemist maardla alaga. Samuti on Pärnu Linnavalitsus oma 11.09.2023 otsuse nr 576 märkinud, et liivakarjäär asub kehtivas üldplaneeringus märgitud Eassalu kruusamaardla maa-alal ning on seega ka üldplaneeringuga kooskõlas.

Keskkonnaametile ei ole teada, et antud tegevus oleks vastuolus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine. Tegevuse energiakasutus.

Geoloogiliste uuringutöödega on kindlaks tehtud et Eassalu maardla kasuliku kihi läbilõike ülemise kuni 2,8 m paksuse kihi moodustab karbonaatse koostisega läbipestud kruusaka peeneteralise liivaga põimuv kruus. Kruusa terade (läbimõõt üle 5 mm) sisaldus on kuni 51%, terad on hästi ümardunud. Kruusa vahel olev liiv on keskmise- kuni peeneteraline kvarts-päevakivi koostisega. Läbilõike alumise kihi paksusega kuni 4,6 m moodustab kvarts-päevakivi koostisega väga peeneteraline kuni ülipeeneteraline liiv.

Kasuliku kihi üldpaksus Eassalu V ja Eassalu VII mäeeraldiste piirkonnas ulatub kuni 6,1 m, keskmine 3,5 m. Kasuliku kihi lamamiks on tihe hallikas savi ja saviliiv või hall saviliivmoreen. Kasuliku kihi lamam mäeeraldiste piirkonnas on avatud absoluutkõrguste vahemikus 15,99–26,16 m.

Kasulikku kihti katab õhukene liiva- või kruusasegune kasvukiht või madalsooturvas. Olemasoleva Eassalu V liivakarjääri mäeeraldisel piires on katend kooritud ning see paikneb kas mäeeraldisel aunades või on laotatud kaevandatud maale.

Olemasoleval Eassalu VII liivakarjääri mäeeraldisel ning olemasolevast Eassalu V liivakarjääri mäeeraldisest kirde suunas paikneva aktiivse reservvaru maa-alal on katend veel eemaldamata. Katendi paksus liidetavate Eassalu V ja Eassalu VII liivakarjäärade mäeeraldiste ning aktiivse reservvaru alal varieerub kaevandite järgi vahemikus 0,3–2,3 m, keskmine paksus on 0,61 m.

Maardla piirkonnas levib Kvaternaarisetete veekiht, mille tase langeb ida suunas jälgides saviliivmoreeni avamispinda. Geoloogiliste uuringute käigus on tehtud hüdrogeoloogilistest töödest põhjavee taseme mõõtmisi puuraukudes. Eassalu maardla põhjaosas teostatud geoloogiliste uuringute alusel paiknes pinnaseveetase 1990. aastal kõrgustel 18,1–22,9 abs m (R. Sinisalu, EGF 4410) ja 2005. aasta andmetel vahemikus 21,2–22,8 abs m (R Sinisalu, EGF 7692). 2017. aastal Eassalu V mäeeraldisel lääneosa geoloogilisel uuringul on pinnaseveetase avatud maapinnast 1,7–4,0 m sügavusel ehk kõrgusvahemikus 23,4–25,9 abs m, keskmine 25,0 abs m (R. Sinisalu jt, EGF 8806). Üldiselt avatud veetase järgib maapinnareljeefi langust ja alaneb ida suunas.

Peamised energiatarbijad on karjääris töötavad seadmed ja masinad. Energiat kulub ettevalmistustöödeks (piiride märkimine, kõrghaljastuse eemaldamine, katendi eemaldamine), maavara kaevandamiseks, kaevise laadimiseks transpordivahenditele ja vajadusel veoks mobiilsesse purustus- ja sorteerimissõlme.

Mäeeraldisega hõlmatav varu on nii veepealne kui ka veealune. Veealust varu väljatakse ekskavaatoriga selleks veetaset alandamata, seega puudub vajadus karjäärist vee

väljapumpamiseks ja põhjaveetaseme alandamiseks, seega selleks energiat ei kulutata.

3.1.4. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Maavara kaevandamisega mõjutatakse alati suuremal või vähemal määral looduskeskkonda. Eassalu V liivakarjääri kaevandamisel on peamisteks keskkonda mõjutavateks teguriteks maastikupildi visuaalne muutumine, müra ja õhusaaste.

Pinna- ja põhjavesi

Maavara kaevandamine karjääris avaldab mõju pinna- ja põhjavee tasemele ning piirkonna veerežiimile eelkõige siis, kui põhjavee tasemest allpool oleva maavara kaevandamisel alandatakse (pumbatakse vett välja ja/või suunatakse kraavide abil isevoolliselt suublaks olevasse veekogusse) karjääris veetaset või veetase alaneb väljatava maavara mahu arvel. See toob kaasa põhjavee taseme alanemise ja alanduslehtri välja kujunemise karjääri ümbritseval alal.

Taotletava mäeeraldise varu asub osaliselt allpool veetaset. Veealuse maavara kaevandamist karjääris jätkatakse senise tehnoloogiaga, kus veealust varu väljatakse ekskavaatoriga selleks veetaset alandamata (vett välja ei pumbata). Ekskavaator asub veetasemest kõrgemal ja kopaga tõstetakse materjal veetasemest kõrgemale nõrguma. Kuna veealune pinnas on veeküllastunud siis väljatõstetud materjali asemele valgub vesi (sh nõrguvast saadusest). Kuni veetaseme ennistumiseni (praktiliselt koheselt peale materjali väljamist) on töötsooni lähialal olevas pinnases paikneva vee liikumine kaeveala suunaline.

Kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja- ega pinnavett ning ei alandata karjääri veetaset. Veerežiimi Eassalu V liivakarjääri kaevandatud maal kujundab karjäärialale ulatuv maaparandussüsteem. Oodatav veetase kaevandatud maal on olemasoleva metsakuivenduskraavi põhjakõrgusest lähtuvalt kõrgusel 18,59 abs m.

Juhul kui esineb oht, et toimub isevoolne pinnasevee valgumine karjäärialalt välja maaparandussüsteemikraavide kaudu, tuleb kraavide otsad sulgeda.

Märgime täiendavalt, et juhul, kui soovitakse mäeeraldiselt vett suurveeperioodidel kraavide kaudu siiski ära juhtida, tuleb taotleda keskkonnaloa muutmist ning vee erikasutuse osa lisamist loale.

Keskkonnaamet on Eassalu V ja Eassalu VI liivakarjäärade liitmise menetluses 18.02.2020 korralduses nr 1-3/20/132 märkinud, et kuna kaevandamine toimub üleval pool pinnaseveetasel, vähendatakse veetaseme mõõtmise sagedust. Edaspidi peab veetaset mõõtma kaks korda aastas (II ja III kvartal). Praeguse taotlusega laiendatakse mäeeraldist ka osaliselt selliselt, et kaevandamine toimub ka allpool veetasel. Seega määratakse veetaseme mõõtmise sageduseks 1 x kvartalis.

Välisõhk ja vibratsioon

Välisõhku mõjutavad mäeeraldisel toimuvad tööprotsessid nagu maavara väljamine, laadimine, killustiku valmistamine ehk purustamine ja sorteerimine ning toodangu väljavedu. Need protsessid tekitavad müra ja tahkeid peenosakesi (edaspidi *tolm*), mis võivad levida ka väljapoole karjääri territooriumi.

Tegevusega kaasneva müra levik ümbruskonda sõltub kasutatavast tehnikast, tööprotsessidest ja ümbritsevatest keskkonnatingimustest. Kaevandamise käigus tekib müra peamiselt kahest allikast: transpordimüra ja kaevandamise käigus masinate poolt tekitatav müra. Välisõhus leviva müraga seonduvat reguleerib atmosfääriõhu kaitse seaduse §-d 55-66, keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi *määrus nr 71*) ja sotsiaalministri 04.03.2002 määrus nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning üldkasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“.

Taotletava Eassalu V liivakarjääri mäeeraldise lähiala tuleb käsitleda kui II kategooria ala, kus kehtivad tööstusmüra piirväärtused: päeval ajal 60 dB ja öisel ajal 45 dB. Liiklusmüra (nt maanteeliiklus) piirväärtused II kategooria alal on vastavalt: päeval ajal 60 dB (65 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolisel küljel) ja öisel ajal 55 dB (60 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolisel küljel).

Suurimad müra tekitajad karjääris kaevandamisel on kasutatavad masinad (laadur, ekskavaator, purusti ja sõel) ja transpordimasinad. Tegemist on mobiilsete seadmetega. Seadmetest lähtuv müra levib vahetult seadme töötsoonis ja selle lähiümbruses. Iga seade on käsitletav eraldi punkt-müraallikana, millest levib müra ühtlaselt igas suunas.

- Pöördkoppekskavaatori helivõimsustase tootja andmetel 105 dB;
- Rataslaaduri helivõimsustase tootja andmetel 105 dB;
- Töötlussõlme (purusti/sõel) helivõimsustase tootja andmetel 122 dB.

Lähim müratundlikeim objekt on karjääri teenindusmaast edelas ~105 m kaugusel paiknev elamu katastriüksusel Pera (15905:002:0231). Mäeeraldise teenindusmaa piiril tundlikule objektile lähimasse punkti paigutatud pöördkoppekskavaatori või rataslaaduri tekitatav müratase lähima müratundliku objekti juures on arvutuslikult 56 dB.

Vabalt levides oleks samadel tingimustel purusti või sõela tekitatav müratase müratundlikeima objekti juures 73 dB. Karjääris töötamisel paiknevad tavapäraselt töö iseloomust tulenevalt karjääris töötavad masinad mäeeraldise süvendis karjääri külgede ja/või puistangute varjus. Hea müratõkke tingitud mürataseme vähenemine võib olla kuni 20 dB. Karjääri lähimas punktis müratõkke taga paikneva purusti või sõela müra müratundlikeima objekti juures jääks seega tasemele 53 dB ja pöördkoppekskavaatori või laaduri müra jääks tasemele 36 dB.

Müraallikate koostöötamisel müratasemete liitumisel tekkiv müratase lähima müratundlikeima objekti juures ulatuda laaduri, ekskavaatori ja sõela või purusti koos töötamisel tasemeni 53,7 dB.

Taotluse seletuskirja kohaselt tuleb häiringute vältimiseks töötamise toimumisel karjääris veenduda, et töötlus toimuks alati elamute suunas varjestatult (süvendis või puistangute varjus). Häiringute vältimiseks Pera (15905:002:0231) katastriüksusel tuleks täiendavalt jälgida, et töötlus ei toimuks katastriüksusele lähemal kui 50 m või vastasel juhul veenduda töö alustamisel kontrolli mõõdistusega mürataseme vastavuses määrusele nr 71.

Eelpool nimetatuga arvestatakse loa tingimuste määramisel.

Taotletava keskkonnaloa määramise laenuks ei liiguta müratundlikule objektile lähemale ja ei ole oodata võrreldes senisega suuremat tõenäosust mürahäiringuks.

Kehtivale Eassalu V liivakarjääri kaevandamisloale on kantud järgmine tingimus: Müratase minimeerimiseks kaasata kaevandamisprojekti koostamisesse müratasekspert. Katendivall rajada kinnistu Pera (katastritunnus 15905:002:0231) suunale määramise loode- ja lääneservale katkestusteta minimaalselt 300 m pikkusena ja 3 m kõrgusena. Karjääri esmakordsel täisvõimsusel töötamisel teostada müra mõõtmine, lubatud normtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid, mis tuleb kooskõlastada Brochstorpi kinnistu (katastritunnus 15905:002:0231) omaniku või elanikega.

Tingimus jääb kehtima ka edaspidi.

Liivakarjääris ei toimu löhketöid ja määramisel kasutada plaanitavate masinate töötamisel ei teki vibratsiooni, mis võiks avaldada negatiivset mõju ümbritsevale keskkonnale.

Kõige suurem on vibratsiooni mõju kasutatavate masinate juhtidele. Lähtuvalt töötavate masinate käsitlevatest õigusaktidest on karjääris töötavale tehnikale kehtestatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases. Karjääris töötav tehnika peab vastama kehtestatud normidele.

Maavara kaevandamisel ja killustiku tootmisel on peamiseks tolmuallikateks karjäärisisesed teed ja valmistoodangu transportimiseks kasutatav väljaveotee, purustus-sorteerimissõlmed ning materjali laadimisprotsessid. Tekkiva tolmu kogused sõltuvad suures osas materjali niiskussisaldusest ja kaevandamismahust.

Taotluse seletuskirja kohaselt oleks hinnanguliselt ning arvestades teadaolevaid andmeid tööprotsesside ja kasutatavate tehnoloogiate kohta Eassalu V liivakarjääris aastane peenosakeste heite kogus kaevandamisel, töötusel ning laadimisel kokku kuni 882,69 kg. Eeldatavasti ei töödelda kogu toodangut ja seega väheneks heitme kogus praktikas veelgi. Kavandatava tootmisprotsessi ja -tingimuste puhul ei ole oodata käitise saasteainete heidete künniskoguste ületamist, mille korral oleks nõutav õhusaasteluba (Keskkonnaministri 14.12.2016. a määrus nr 67).

Taotluse seletuskirja kohaselt tolmu võib tekkida määramise teenindusmaa piires kuival aastaajal katendita teedel maavara transportivate veoautode liikumisest. Tolm koosneb erineva suurusega tahketest osakestest ning jämedamad osakesed langevad maha kiiremini ja peenemad osakesed aeglasemalt. Tolmu leviku ulatus ja hajumine sõltub peamiselt tuule suunast ja

kiirusest ning õhu niiskusest. Mäeeraldiselt tolmu levikut külgnevatele aladele vähendavad alal paiknevad puistangud, töö toimumine süvendis ja ümbritsev taimestik. Maavara veol tekkida võivat tolmu on vajadusel võimalik vähendada karjäärisiseste teede niisutamisega. Mürataseme ja tolmu tekke- ja leviku vähendamiseks saab vajadusel karjäärisisestel teedel transpordivahendite liikumise kiirust piirata. Transpordivahendite kiirust võib alandada mäeeraldisel 30 km/h ning vajadusel läbi viia laadurijuhtide täiendav instruktaaz, mis tagab, et laadimisel satuks keskkonda vähem tolmu ja müratase oleks minimaalne. Karjäär asub hõreda inimasustusega piirkonnas ja ei ole oodata tolmust lähtuvat negatiivset mõju ümbritsevale elukeskkonnale ja elukvaliteedile. Kavandatava tootmisprotsessi ja -tingimuste puhul ei ole oodata käitise saasteainete heidete künniskoguste ületamist, mille korral oleks nõutav õhusaasteluba.

Nii Eassalu V kui ja Eassalu VII liivakarjääride keskkonnalubadel on tolmu leviku vähendamiseks seatud järgmine täiendav tingimus, mis jääb ka edaspidi kehtima: materjali väljaveo ajal tuleb tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid pidevalt või töödelda vastavate vahenditega ning piirata veokite liikumise kiirust 30 km/h.

Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valgus-, soojus-, kiirgus- ega lõhnareostust tegevusega ümbruskonnale eeldatavalt ei kaasne.

Looduskaitse

Taotletav Eassalu V liivakarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa ei paikne Natura 2000 võrgustiku maa-alal ja seal ei ole registreeritud kaitstavaid loodusobjekte.

Lähim kaitseala, so Nätsi-Võlla looduskaitseala paikneb 510 m kaugusel mäeeraldisest teenindusmaast ning ligikaudu 1 km kaugusel Natura 2000 võrgustikku kuuluvatest Nätsi-Võlla loodusalast ja Nätsi-Võlla linnualast.

Mäeeraldisest teenindusmaale lähim kaitstav looduse üksikobjekt Eespere künnapuu (KLO4001346) paikneb 330 m kaugusel. Lähimad kaitsealuste taimeliikide leiukohad on III kaitsekategooria liigi vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*) leiukoht (KLO9317396) 600 m kaugusel ja harilik ungrukold (*Huperzia selago*) leiukoht (KLO9317387) 550 m kaugusel. Lähim kaitsealuse loomaliigi elupaik on III kaitsekategooria liigi väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*) leiukoht (KLO9107852) 540 m kaugusel.

Looduskaitse objektid jäävad piisavalt kaugele ning nendeni kavandatava tegevus mõju ei ulatu.

3.1.5. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Kaevandamisjäätmed on jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade

kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena.

Kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses, tuleb koostada kaevandamisjäätmekava. Jäätmehoidlaks loetakse iga ehitist või ala, mida kasutatakse rohkem kui kolmeks aastaks saastumata pinnase kogumiseks või ladestamiseks.

Taotluse seletuskirja kohaselt on kogu kaevandamisel eemaldatav katend, kokku koguses 156 tuhat m³, kasutatav korrastamistöödeks. Katendist 55 tuhat m³ on kasutatav mäeeraldise idaosas tekkiva veega täituva, veekogu tingimustele mittevastava, süvendi täitmiseks. Katendist 101 tuhat m³ on kasutatav mäeeraldise ala katmiseks ~0.4 m paksuse viljaka kihiga.

Katend on kaevandamisel ajutiselt kasutatav ka vastavalt vajadusele müra ja tolmu levikut tõkestavate müra- ja tolmutõkkevallide rajamiseks. Seega on välistatud kattepinnase muutumine jäätmeks jäätmeseaduse mõistes.

Karjäärialale on keelatud prügi ladustada. Keskkonnale ohtlikud jäätmekogud tuleb koguda teistest jäätmetest eraldi (määrdeõlid, pliikud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käidelda nõuetekohaselt (viia jäätmekäitlusele vms).

3.1.6. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Kaevandamisel tuleb rangelt jälgida, et ei satuks kütust või õli pinnasesse. Mäetöödel on potentsiaalseteks reostusallikateks karjääri ja transportmasinate tehnilised avariid. Selle tulemusel võib pinnasesse sattuda diiselkütust ja/või määrdeaineid, millega võidakse saastada nii pinnast kui ka pinnasevett. Selle vältimiseks tuleb hoolega jälgida masinate tehnilist seisundit. Karjääri kasutamisel tuleb välja töötada võimaliku reostuse kiire likvideerimise viis.

Juhul kui karjääris peaks avariid tekkima, tuleb sellest koheselt teavitada Päästeametit või vajalike vahendite olemasolul (absorbent) reostuse levik ise peatada. Reostunud pinnas tuleb üle anda vastavat jäätmekäitlust litsentsi omavale ettevõttele. Nende meetmete õigeaegsel rakendamisel on võimalik vältida olulise mõju tekkimist põhjaveele.

Ettevõtte tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Taotletav Eassalu V liivakarjäär asub Pärnu maakonnas Pärnu linnas Eassalu külas. Eassalu V liivakarjääri teenindusmaa kattub katastriüksustega Audru metskond 69 (KÜ 62401:001:2293), Eassalu karjäär 6 (KÜ 62401:001:2294), Eassalu karjäär 5 (KÜ 15905:002:0287), Eassalu karjäär 7 (KÜ 62401:001:2296).

Taotletav mäeeraldis hõlmab Eassalu maardla (maavarade registri registrikaart nr 0206) plokk (27 plokk, 28 plokk, 14 plokk, 7 plokk, 8 plokk, 29 plokk, 9 plokk, 22 plokk, 25 plokk, 26 plokk, 15 plokk, 16 plokk, 17 plokk). Sügavuti on mäeeraldisel piiriks plokkide (14 plokk, 15 plokk, 29 plokk, 22 plokk, 26 plokk) alumine piir.

Tegemist on olemasolevate mäeeraldisel liitmisega ühtseks keskkonnaloaks. Lisaks laiendatakse mäeeraldisel pindala külgneval alal. Taotletaval alal on suures osas juba kaevandamistegevusega alustatakse ja jätkatakse sama tehnoloogiaga kaevandamist.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad idaosas maaparandussüsteemiga VANAKÜLA (TTP-454), mille registri kood on 6112330020051001. Taotlusele olid lisatud Põllmajandus- ja Toidumeti koostööstused.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa külgnevad lääneservas vahetult metsa vääriselupaigaga VEP nr.204631 (Eesti Looduse Infosüsteemi kood VEP204631; männikud ja männisegametsad).

Rail Baltic raudtee kavandatav trassikoridor jääb taotletavast mäeeraldisest ning selle teenindusmaast ~21 km kaugusele ida suunda.

Põhikaardi andmete alusel on enamus ümbruskonna maadest kasutuses metsamaadena.

Põhikaardi andmetel asub lähim majapidamine Eassalu V liivakarjääri mäeeraldisest ca 105 m kaugusel lääne suunas Pera kinnistul (15905:002:0231). Võrreldes kehtiva keskkonnalooga vähendatakse mäeeraldisel ja selle teenindusmaa pinda Pera kinnistu poolses osas seoses VEP-i paiknemisega alal.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Eassalu maardla kasuliku kihi läbilõike ülemise kuni 2,8 m paksuse kihi moodustab karbonaatse koostisega läbipeetud kruusaka peeneteralise liivaga põimuv kruus. Kruusa terade (läbimõõt üle 5 mm) sisaldus on kuni 51%, terad on hästi ümardunud. Kruusa vahel olev liiv on keskmise kuni peeneteraline kvarts-päevakivi koostisega. Läbilõike alumise kihi paksusega kuni 4,6 m moodustab kvarts-päevakivi koostisega väga peeneteraline kuni ülipeeneteraline liiv.

Kasuliku kihi üldpaksus Eassalu V ja Eassalu VII mäeeraldisel piirkonnas ulatub kuni 6,1 m, keskmine 3,5 m. Kasuliku kihi lamamiseks on tihe hallikas savi ja saviliiv või hall saviliivmoreen. Kasuliku kihi lamam mäeeraldisel piirkonnas on avatud absoluutkõrguste vahemikus 15,99–26,16 m.

Kasulikkude kihti katab õhukene liiva- või kruusasegune kasvukiht või madalsooturvas.

Varu asub osaliselt pealpool ja osaliselt allpool veetasel. Kaevandamine toimub astanguliselt, ekskavaator seisab astangu peal ja laeb kaevise astangul paiknevasse kallurisse või sõelurisse.

Veealuse maavara kaevandamist karjääris jätkatakse senise tehnoloogiaga, kus veealust varu väljatakse ekskavaatoriga selleks veetaset alandamata (vett välja ei pumbata).

Liiv-kruus looduses ei taastu, mistõttu on tegemist taastumatute loodusvaradega ning puudub looduskeskkonna vastupanuvõime. Varasema kaevandamise käigus on juba muudetud kaevandatava ala maastikku ja looduslikku mitmekesisust. Maastikku ja looduslikku mitmekesisust on võimalik taastada karjäärialala korrastamisega. Taotletav karjäärialala korrastatakse metsamaaks.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime

Maavara kaevandamisega kaasneb mäeeraldise piires mäetööde käigus maastiku muutus ja olemasoleva taimkatte hävimine. Planeeritav tegevus sarnaneb oma olemuselt ehitustegevusega. Nagu iga ehitustegevusega, võib ka maavara kaevandamisega kaasneda keskkonnahäiringuid. KeÜS § 3 lõike 1 kohaselt on keskkonnahäiring inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale. Keskkonnalooga lubatud tegevusega kaasneda võivateks olulisemateks keskkonnamõjudeks on kaevandamise tehnoloogilise protsessi ja transpordiga kaasnev müra ja peenosakeste heide välisõhku ning mõju maastikule ja maakasutusele.

Üldiselt liiva ja kruusakarjäärides kaevandamistegevusega kaasneda võiva peenosakeste heitme (PM) või müra häiringu mõju ei ulatu kaevandamistegevuseks kasutatavale tehnoloogiale õigusaktidega seatud tehnilistest piirangutest ja väljatava maavara looduslikust niiskusest tulenevalt eeldatavalt kaugemale kui 200 m.

Liidetavatele kaevandamislubadele on seatud müra ja tolmu leviku piiramiseks leevendamismeetmed, mis jäävad kehtima ka antavas keskkonnaloas.

Mäeeraldisel kaevandatakse nii vee pealset kui ka veealust maavaravaru. Kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja ega pinnavett ning ei alandata karjääri veetaset. Seega eeldatavalt kavandatav tegevus ei muuda põhjavee režiimi.

Ettevaatusprintsipiist lähtuvalt on seatud kehtivale keskkonnaloale nõuded veetaseme seireks. Antud nõue jääb kehtima ka antavas keskkonnaloas kuid seiresagedus muudetakse tihedamaks.

Lisaks määratakse loale kohustus sulgeda maaparandussüsteemide kraavid juhul kui esineb oht, et võib toimuda isevoolnetoimub isevoolne pinnasevee valgumine karjäärialalt välja maaparandussüsteemikraavide kaudu, tuleb kraavide otsad sulgeda.

Maa-ameti kaardirakenduse andmetel Eassalu V liivakarjääri mäeeraldisel, teenindusmaal ega karjääri mõjupiirkonnas, milleks on eeldatavalt kuni ca 200 m müra ja tolmu osas ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitsealasid, samuti ei ole ettepanekuid uute alade kaitse alla võtmiseks. Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv kaitseala on Nätsi-Võlla looduskaitseala paikneb 510 m kaugusel mäeeraldise teenindusmaast ning ligikaudu 1km kaugusel Natura 2000 võrgustikku kuuluvatest Nätsi-Võlla loodusalast ja Nätsi-Võlla linnualast.

Kavandatava tegevusega ei kaasne ebasoodsaid mõjusid, mis ulatuksid kaitstavate

loodusobjektideni või ja Natura 2000 aladeni

Kavandataval tegevuse ebasoodne mõju Natura 2000 aladele on välistatud.

Kavandatava tegevusel puudub oluline negatiivne mõju kaitstavatele loodusobjektidele.

Kaevandamistegevus toob endaga kaasa maastiku pikaajalise ja püsiva muutumise. Samas on näiteks majanduslikust aspektist oluline ka taastumatute maavarade jätkusuutliku kasutamise tagamine. Karjääri rajamisel ja selle töötamise jooksul looduslik mitmekesisus paratamatult vaesub. See saab hakata taastuma peale karjääri korrastamist.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine taotletava karjääri mõjupiirkonnas alasid, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid oleks ületatud või võidakse ületada. Mäeeraldis ei asu tiheasustusalal ning selle mõjupiirkonnas puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

KeÜS § 23 lõige 1 sätestab, et igal inimesel on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. Lõike 2 kohaselt on oluline puutumus isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga. KeÜS § 3 lõike 1 kohaselt on keskkonnahäiring ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. Siiski tuleb võimaliku keskkonnahäiringu tekkimist võimalusel ennetada ning kui see pole võimalik, võtta kasutusele leevendusmeetmed.

Eassalu V liivakarjääri lähim majapidamine Pera kinnistul (katastritunnus 15905:002:0231) jääb u 105 m kaugusele läände. Eespere kinnistu (katastritunnus 15905:001:0202) jääb 330 m kaugusele loode suunda, Nõmme-Alo kinnistu (katastritunnus 15905:002:0442) jääb 350 m kaugusele edela suunda ja Nõmme-Indreku kinnistu (katastritunnus 15905:002:0108) jääb 300 m kaugusele edela suunda.

Ülenormatiivne müra ja võimaliku peenosakeste heite vähendamiseks on kehtivatele keskkonnalubadele määratud leevendusmeetmed, mis kantakse ka muudetavale Eassalu V liivakarjääri keskkonnaloale.

Tasakaalu hoidmine inimeste heaolu ja kaevandamistegevuse vahel on oluline. Mõistetavalt võib maavarade kaevandamisel, tulenevalt iga indiviidi isiklikust tundlikkusest, olla ebasoodne mõju, vaatamata võimaliku häiringu õigusaktides sätestatud normeeritud piiridesse jäämisele. Nimetatud kõrvaltingimuste seadmise eesmärk on soov leevendada kaevandamisest tulenevaid häiringuid eluhoonete ümbruses ja õuealal ajal, mil väljakujunenud, valdavaks saanud tööaega silmas pidades viibivad elanikud kõige tõenäolisemalt kodus. Kuivõrd keskkonnaloa andmisest keeldumiseks pole alust, on otstarbekas kõrvaltingimuste seadmine kaevandamistegevuse mõjualal olevatele eluhoonetele tekkida võivate keskkonnahäiringute vähendamiseks.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Eelnevast lähtudes võivad Eassalu V liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamistegevusega kaasnevateks mõjudeks olla mõju välisõhule ja maastikule.

3.3.1. Mõju suurus, tugevus, kestvus, sagedus, pöördumus ning mõjuala ulatus

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Eassalu V liivakarjääri mäeeraldisel teenindusmaad ning ca 200 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra häiring või tahkete peenosakeste häiring. Häiringute leevendamiseks on seatud loale vastavad meetmed.

Kaevandamistegevusega kaasnevad mõjud on seotud kaevandamisega ning avalduvad kaevandamise käigus. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju. Eelhinnangu järelduste kohaselt ei teki kavandatava tegevuse elluviimisel (mäeeraldisel laiendamine ja loa kehtivusaja pikendamine) olulist täiendavat negatiivset keskkonnamõju, samas ümberkaudsetele elanikele tavapärasest enam häiringuid (müra, õhusaaste) võib siiski tekkida.

3.3.2. Mõju piiriülesus

Piiriülest (riigipiiriülest) mõju ei ole.

3.3.3. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Mäeeraldisel teenindusmaal ega karjääri mõjupiirkonnas ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid, mistõttu on välistatud, et kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele.

3.3.4. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Taotletava Eassalu V liivakarjääri lähiümbruse maad on kasutusel valdavalt metsamaana.

Mäeeraldisest u 150 m kaugusel lõuna suunas paiknevad Eassalu III ja Eassalu VIII liivakarjääride mäeeraldised. Karjääride koosmõju on kõige intensiivsem mäeeraldiste vahelisel alal.

Antud menetluse käigus liidetakse olemasolevad mäeeraldised ühe keskkonnaloa alla, mistõttu lisanduvat koosmõju Eassalu III ja Eassalu VIII liivakarjääri mäeeraldistega ei esine.

Taotletava Eassalu V liivakarjääri laienduse osa jääb Eassalu III ja Eassalu VIII liivakarjääride eeldatavast mõjualast kaugemale.

3.3.5. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Kruusa ja liiva kaevandamisel, töötlemisel ja transpordil võib eeldada mõningast peenosakeste kontsentratsiooni tõusu välisõhus (vt p 3.1.5).

Masinatest lähtuvat mürataset vähendab lisaks loomulikule heli neeldumisele kaevandamise käigus tekkiv süvend, kus masinad asuvad. Karjääris on müra summutavateks täiendavateks teguriteks karjääri seinad ja katendist vallid.

Kehtivale Eassalu V liivakarjääri keskkonnaloale on kantud järgmised täiendavad tingimused:

1. Materjali väljaveo ajal tuleb tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid pidevalt või töödelda vastavate vahenditega ning piirata veokite liikumis kiirust 30 km/h.

2. Mõõta veetaset kaks korda aastas (II ja III kvartal). Veetaseme seiret tuleb teha vastavalt juba olemasolevale seirekavale: Pera kinnistu (endise nimega Brochtropi) salvkaev (tunnus: 15905:002:0231) ja Nõmme Indreku salvkaev (katastritunnus 15905:002:0231). Juhul kui salvkaevu omanike poolt laekub vee kvaliteedi halvenemise osas kaebusi, tuleb loa omajal teostada vee kvaliteedi seire ja jätkata seda edaspidi üks kord aastas. Seire tulemused koondada aruandesse, koos tulemuste analüüsiga ja esitada jooksva aasta lõpuks Keskkonnaametile.

3. Müra leviku minimeerimiseks kaasata kaevandamisprojekti koostamisesse müraekspert. Katendivall rajada kinnistu Pera (katastritunnus 15905:002:0231) suunale mäeeraldise loode- ja lääneservale katkestusteta minimaalselt 300 m pikkusena ja 3 m kõrgusena. Karjääri esmakordsel täisvõimsusel töötamisel teostada müra mõõtmine, lubatud normtasemetel ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid, mis tuleb kooskõlastada Brochstorpi kinnistu (katastritunnus 15905:002:0231) omaniku või elanikega.

4. Tagada aastaringne ligipääs naaberkinnistutele.

5. Karjääri lubatud tööaeg on esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 07.00-18.00. Väljaspool lubatud tööaega võib töö karjääris toimuda vaid naaberkinnistu omaniku või elanike nõusolekuga.

6. Kaevandamine on VEP nr 204631 alal keelatud.

7. Seadmete või masinate hooldus ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks.

Kehtivale Eassalu VII liivakarjääri keskkonnaloale on kantud järgmine täiendav tingimus: tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, kasta karjääri veoteid pidevalt ning piirata veokite liikumis kiirust 30 km/h.

Keskkonnaamet märgib, et kinnistu Brochstorp (katastritunnus 15905:002:0231) nimi on muudetud nimeks Pera. Seega kasutatakse täiendavates tingimustes läbivalt sama nime.

Keskkonnaamet märgib, et VEP nr 204631 ala lõigati täies ulatuses mäeeraldise ja selle teenindusmaast välja, seega ei ole Eassalu V liivakarjääri keskkonnaloale kantud tingimus nr 6, mille kohaselt on kaevandamine VEP nr 204631 alal keelatud enam asjakohane .

Kaevandamiseks taotletav varu asub osaliselt veetasemest allpool, kuid taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamise käigus vett karjäärist välja ei juhita. Seega kaevandamise käigus veerežiimi ei muudeta.

Tulenevalt asjaolust, et laiendataval mäeeraldisel asuvad osaliselt maaparandussüsteemi kraavid, määratakse loale järgmine tingimus:

Juhul kui esineb oht, et võib toimuda iseoolnetoimub iseoolne pinnasevee valgumine karjäärialalt välja maaparandussüsteemikraavide kaudu, tuleb kraavide otsad sulgeda.

Samuti muudetakse seoses veealuse kaevandamisega veetaseme seiresagedus uuesti tihedamaks (mõõta tuleb kord kvartalis).

Loa muutmise taotluse seletuskirjas on märgitud, et häiringute vältimiseks töötluse toimumisel karjääris veenduda, et töötlus toimuks alati elamute suunas varjestatult (süvendis või puistangute varjus). Häiringute vältimiseks Pera (15905:002:0231) katastriüksusel tuleks täiendavalt jälgida, et töötlus ei toimuks katastriüksusele lähemal kui 50 m või vastasel juhul veenduda töö alustamisel kontrollmõõdistusega mürataseme vastavuses määrusele nr 71.

Antud meede kantakse loale täiendavaks tingimuseks järgmises sõnastuses: töötluse toimumisel karjääris tuleb veenduda, et töötlus toimuks alati elamute suunas varjestatult (süvendis või puistangute varjus). Pera (15905:002:0231) katastriüksusel tuleb täiendavalt jälgida, et töötlus ei toimuks katastriüksusele lähemal kui 50 m või vastasel juhul veenduda töö alustamisel kontrollmõõdistusega mürataseme vastavuses normidele.

Kokkuvõtvalt tuleb keskkonnaloa muutmisel arvestada järgmiste täiendavat tingimustega:

1. Materjali väljaveo ajal tuleb tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid pidevalt või töödelda vastavate vahenditega ning piirata veokite liikumis kiirust 30 km/h.

2. Mõõta veetaset kord kvartalis. Veetaseme seiret tuleb teha vastavalt juba olemasolevale seirekavale: Pera kinnistu salvkaev (tunnus: 15905:002:0231) ja Nõmme Indreku salvkaev (katastritunnus 15905:002:0231). Juhul kui salvkaevu omanike poolt laekub vee kvaliteedi halvenemise osas kaebusi, tuleb loa omajal teostada vee kvaliteedi seire ja jätkata seda edaspidi üks kord aastas. Seire tulemused koondada aruandesse, koos tulemuste analüüsiga ja esitada jooksva aasta lõpuks Keskkonnaametile.

3. Mära leviku minimeerimiseks kaasata kaevandamisprojekti koostamisesse märaekspert. Katendivall rajada kinnistu Pera (katastritunnus 15905:002:0231) suunale mäeeraldise loode- ja lääneservale katkestusteta minimaalselt 300 m pikkusena ja 3 m kõrgusena. Karjääri esmakordsel täisvõimsusel töötamisel teostada mära mõõtmine, lubatud normtasemetel ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid, mis tuleb kooskõlastada Pera kinnistu (katastritunnus 15905:002:0231) omaniku või elanikega.

4. Töötuse toimumisel karjääris tuleb veenduda, et töötlus toimuks alati elamute suunas varjestatult (süvendis või puistangute varjus). Pera (15905:002:0231) katastriüksusel tuleb täiendavalt jälgida, et töötlus ei toimuks katastriüksusele lähemal kui 50 m või vastasel juhul veenduda töö alustamisel kontrollmõõdistusega mürataseme vastavuses normidele.

5. Tagada aastaringne ligipääs naaberkinnistutele.

6. Karjääri lubatud tööaeg on esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 07.00-18.00. Väljaspool lubatud tööaega võib töö karjääris toimuda vaid naaberkinnistu omaniku või elanike nõusolekuga.

7. Seadmete või masinate hooldus ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks.

8. Juhul kui esineb oht, et võib toimuda isevoolnetoimub isevoolne pinnasevee valgumine karjäärialalt välja maaparandussüsteemikraavide kaudu, tuleb kraavide otsad sulgeda.

3.4. Eelhinnangu järelendus

Eelhindamise tulemusena järeldeb Keskkonnaamet, et kuigi kruusa kaevandamisel võib olla negatiivseid keskkonnamõjusid võib leevendusmeetmeid järgides vähendada negatiivseid mõjusid oluliselt:

1. kuna kavandatav tegevuskoht ei asu kaitsealadel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt Natura 2000 võrgustiku alasid ning puudub oluline mõju looduskaitsele objektidele.
2. kui peetakse kinni leevendusmeetmetest, siis ei mõjuta põhjaveerežiimi;
3. kui peetakse kinni leevendusmeetmetest, siis jäävad piirmäärad õhusaaste ja mära osas kehtestatud normide piiridesse;
4. mäeeraldisel looduslik maastik on hävinud, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maaala korrastamisega.

KeHJS § 11 lõige 8¹ kohaselt, KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lõige 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnametmeid muidu ilmneva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või

ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 kohaselt, kui eelhinnangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmine, esitatakse eelhinnangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks. KeHJS § 3³ lõike 1 järgi keskkonnameetmed on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3³ lõike 2 kohaselt peavad keskkonnameetmed, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamõjuga. Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

Loa taotleja on KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 alusel esitanud Keskkonnaametile teabe kavandatava tegevuse erisuste või võetavate keskkonnameetmete kohta, millega loa taotleja kavandab vältida või ennetada muidu ilmnedavat võivat olulist ebasoodsat keskkonnamõju

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis KeHJS § 11 lõike 2² alusel 08.02.2024 kirjaga nr DM-125108-11 Eassalu V liivakarjääri taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Pärnu Vallavalitsusele ja tutvumiseks loa taotlejale.

Põllumajandus- ja Toiduamet nõustus eelnõuga oma 20.02.2024 kirjaga nr 6.2-1/1409-1 (KOTKAS 21.02.2024 nr DM-125108-12).

Pärnu Linnavalitsus nõustus eelnõuga oma 29.02.2024 kirjaga nr 9-11/5575-3 (KOTKAS 04.03.2024 nr DM-125108-13).

Valicecar OÜ nõustus eelnõuga oma 07.03.2024 kirjaga (KOTKAS 11.03.2024 nr DM-125108-14).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: HELLE KASK, Põllumajandus- ja Toiduamet, Pärnu Linnavalitsus, Riigimetsa
Majandamise Keskus

Merike Rosin +37254470092 (maapõu)
Merike.Rosin@keskkonnaamet.ee

Olavi Randver +3725254935 (looduskasutus)
Olavi.Randver@keskkonnaamet.ee

Christina Vohla 5690 8272 (vesi)
Christina.Vohla@keskkonnaamet.ee